

Verstrooiing as op rivier toegestaan?

7 augustus 2002

Vraag nummer: 883 (oude nummer: 1208)

Geachte heer Van der Putten,

Onlangs stond er in het vakblad De Uitvaart een kort artikel over een firma die asverstrooiingen verricht op de binnenwateren met een (luxe) boot. Met een collega had ik hierover een discussie. Ik was nl van mening dat dit toegestaan is nu er een wet is aangenomen die regelt dat de familie zelf mag beslissen wat zij met de as doet. Die informatie staat ook op de Internetsite van DELA. Mijn collega beweert nu dat dit alleen geldt voor verstrooiingen op land of zee, niet op binnenwateren. Maar ik kan me niet voorstellen dat deze nieuwe onderneming activiteiten aanbiedt die verboden zijn. Hoe zit het nu precies?

Antwoord:

Verstrooiing van as op een rivier of ander water is - in principe - inderdaad toegestaan, maar er zitten wel wat haken en ogen aan.

De Wet op de lijkbezorging is wat ingewikkeld. Het verstrooien van as moet geschieden op een daartoe gestemd terrein of op open zee, in de gevallen dat de houder van een crematorium of een andere plaats van bijzetting van de asbus daarvoor zorg draagt. Dat is dus aan de orde als de nabestaanden zeggen tegen het crematorium "Verstrooit u de as maar", zonder dat ze een bepaalde voorkeur voor de plaats van verstrooiing hebben, of wanneer verstrooiing plaatsvindt als een wijze van ruiming.

Een andere mogelijkheid is dat de nabestaande die de zorg voor de asbus heeft, de as laat verstrooien op een zogenaamd "dierbaar plekje" (van de overledene of van hem of haar zelf). In beginsel kan dat elke plek in Nederland zijn, zowel op land als op water. Echter, de gemeente kan hier regels voor stellen en men heeft zich te houden aan allerlei wetten, waaronder het Burgerlijk Wetboek.

Gemeenten kunnen 2 scenario's hanteren. Het 1e is dat men overal mag strooien, behalve op een aantal bepaalde genoemde plaatsen (geliefde voorbeelden die ik collega's wel hoor noemen in dit verband zijn een kinderspeelplaats en een verkeersplein, welke plekken men niet ethisch vindt). Het 2e scenario is dat men bijna nergens mag strooien, behalve op toegestane terreinen of gebieden (bijvoorbeeld wel in een bos of op een weiland, maar niet binnen de bebouwde kom). Dat geeft al vast een kader.

Verder is het zo, dat de eigenaar van de ondergrond, op basis van het eigendomsrecht in het Burgerlijk Wetboek, met de verstrooiing op zijn terrein (of water) moet instemmen. Anders wordt inbreuk op het eigendomsrecht gepleegd.

Ter vergelijking: inbreuk op een plek waar de gemeente geen verstrooiing toestaat, zal strafrechtelijk vervolgd kunnen worden, want er zullen wel strafbepalingen aan verbonden worden.

Daarnaast kunnen er ook andere wetten meespelen. Wanneer iemand as in/ op oppervlaktewater als een rivier of andere stroom wil uitstrooien, kan hij te maken hebben met milieuwetten van de waterbeheerder. Voor Rijkswateren geldt de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO); wie as wil uitstrooien, zal misschien een WVO- vergunning nodig hebben. Voor andere riviertjes, beekjes etc. gelden deels ook de WVO en wellicht ook keuren van waterschappen, recreatieschappen en andere decentrale overheden. (Een "keur" is de naam voor een "wet" van een waterschap of hoogheemraadschap; net zoals een "wet" van een gemeente of provincie een "verordening" heet).

Na deze achtergronden een antwoord op uw vraag. Wie op een rivier(tje) as wil verstrooien, zal eerst moeten uitzoeken of het water eigendom of in beheer is van het Rijk, een andere overheid, of een particulier. Daarvan moet hij civielrechtelijke toestemming hebben voor verstrooiing. Daarnaast moet hij

wellicht een ontheffing vragen van milieuwetten of keuren. Dan moet het ook nog eens zo zijn dat de gemeente in haar APV (Algemene Plaatselijke Verordening) dat water niet heeft uitgesloten als terrein waar as verstrooid mag worden. Pas als aan al deze voorwaarden is voldaan, mag verstrooid worden. Feitelijk is verstrooiing op een rivier best nog lastig - als je het netjes wilt doen tenminste - omdat je daar niet kunt zien waar en hoe je een gemeentegrens passeert. Bovendien wil een grens ook nog wel eens ergens in het midden van een rivier liggen. Aan de linkerkant van de vaargeul ben je in gemeente A; aan de rechterkant in gemeente B.

De conclusie is dat - al bestaan er nu vanuit de Wet op de lijkbezorging geen belemmeringen meer - er toch nog veel drempels zijn alvorens ergens as kan worden verstrooid.

PS Ik hoorde vorige week ook een aardig verhaal van een gemeente, waar iemand had gevraagd of het mogelijk was de as uit een vliegtuigje over een dorp te verstrooien. Al zal er feitelijk niemand last van hebben: dit mag niet, omdat er geen toestemming is van de eigenaren van de grond waar de as terecht kan komen. Inbreuk op dit eigendomsrecht kan een onrechtmatige daad opleveren jegens de grondeigenaren in de wijde omtrek. Iets dergelijks speelt overigens ook in het buitenland, waar ik een tijdje geleden wel eens over gelezen heb. In sommige Amerikaanse staten schijnt het verstrooien van as uit een luchtvaartuig ook bij wet verboden te zijn. (In Nederland niet; zie ook de vraag over verstrooiing boven duingebied, die twee maanden geleden is gesteld).

Met vriendelijke groet,

mr W.G.H.M. van der Putten

28 april 1998

Naschrift:

Het verstrooien van as op oppervlaktewater zoals een rivier valt sinds 1 juli 2011 onder het Besluit lozen buiten inrichtingen (Blbi). Dit besluit bevat regels voor lozingen die niet direct gekoppeld zijn aan bedrijven/ bedrijfsactiviteiten (ook wel inrichtingen genoemd) of particuliere huishoudens.

Voor een asverstrooiing hoeft geen vergunning te worden aangevraagd, maar volgens het Blbi moet het gemeld worden. Dat kan via de site [https:// www.omgevingsloket.nl/](https://www.omgevingsloket.nl/).

Let op: de melding moet ten minste 4 weken voor de datum van verstrooiing worden gedaan.

Zie o.a. [As uitstrooien in de rivier de Maas bij Rotterdam](#) voor een vergelijkbare recente vraag.

Als u zelf een plaats voor het verstrooien van as wilt kiezen zie:

Er is een fout opgetreden.

[Bekijk deze video op www.youtube.com](#) of schakel JavaScript in als dit is uitgeschakeld in je browser.

Stel een vraag:

Op dit moment is het stellen van nieuwe vragen tijdelijk niet mogelijk.

